

Λυσία, Ἐν βουλῇ Μαντιθέῳ δοκιμαζομένῳ ἀπολογία, § 7-8

ΘΕΜΑ 41ο

α) Να συνδέσετε κάθε λέξη του κειμένου (Α' στήλη) με τη συνώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν): **Μονάδες 5**

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. γιγνώσκω	α) πείθομαι
2. ὀρῶ	β) θέλω
3. ἠγοῦμαι	γ) ἐπίσταμαι
4. βούλομαι	δ) ἀγνοῶ
5. πιστεύω	ε) ὠφελῶ
	στ) οἶομαι
	ζ) βλέπω

1-γ, 2-ζ, 3-στ, 4-β, 5-α

β) **σχῆμα, εμπιστοσύνη, ἀδόκιμος, κατάχρηση, ατολία:** Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες ἔχουν ετυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 5

σχῆμα: ἔχοντας

εμπιστοσύνη: πιστεύοιτε

ἀδόκιμος: δοκιμάζεσθαι

κατάχρηση: χρωμένους

ατολία: ἐτόλμησαν

ΘΕΜΑ 42ο-51ο

ανάβηθι, καταβαλόντα, πεποηκώς, ήξιουν, χρωμένους: Να γράψετε για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις ένα ομόρριζο ουσιαστικό στη νέα ελληνική γλώσσα και να σχηματίσετε με αυτό μία πρόταση.

Μονάδες 10

ανάβηθι: βαθμίδα (βάση, βήμα): Κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης είναι καθοριστική για το μέλλον των μαθητών.

καταβαλόντα: ακτινοβολία (βλήμα, βόλι): Η ακτινοβολία που δέχθηκε ο ασθενής ξεπερνούσε τα επιτρεπόμενα όρια.

πεποηκώς: ποίηση (ποίημα, ποιητής): Η μοντέρνα ποίηση έχει ενταχθεί πια σε όλα τα σχολικά εγχειρίδια της λογοτεχνίας.

ήξιουν: αξίωση (αξίωμα, αξιωματικός): Στη ζωή του είχε μια περιέργη αξίωση: ήθελε να του μιλάνε όλοι στον πληθυντικό.

χρωμένους: κατάχρηση (χρήμα, χρέος): Ο διευθυντής έκανε κατάχρηση του αξιώματός του · οι κυρώσεις ήταν αυστηρές.

2

ΘΕΜΑ 43ο-52ο

Να αντιστοιχίσετε τα ομόρριζα προς τις λέξεις του κειμένου **ανάβηθι** και **ίππευσα** ουσιαστικά (Α' στήλη): **ανάβασις, αναβάτης, βάθρον, ίππάριον** και **ίππευμα** με την κατηγορία στην οποία ανήκουν (Β' στήλη):

Μονάδες 10

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. ίππάριον	α) ενέργεια ή κατάσταση
2. βάθρον	β) υποκοριστικό
3. ανάβασις	γ) αποτέλεσμα ενέργειας
4. ίππευμα	δ) τόπος
5. αναβάτης	ε) πρόσωπο που ενεργεί

1-β, 2-δ, 3-α, 4-γ, 5-ε

ΘΕΜΑ 44ο-53ο

α) **ἐξαλειφθῆναι, φυλάρχων, στρατηγούς, καταψεύσασθαι, ἀνάβηθι:** Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.

Μονάδες 5

ἐξαλειφθῆναι: ἐκ + ἀλείφομαι

φυλάρχων: φυλή + ἄρχω

στρατηγούς: στρατός + ἄγω

καταψεύσασθαι: κατά + ψεύδομαι

ἀνάβηθι: ἀνά + βαίνω

β) Να απαντήσετε στα παρακάτω ζητούμενα:

Μονάδες 5

πεποικηκώς: να σχηματίσετε ένα ομόρριζο ουσιαστικό της αρχαίας ελληνικής γλώσσας με την κατάληξη -ις.-----**ποίησις**

ἀπολογία: να σχηματίσετε ένα ομόρριζο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.-----**ἀπολογοῦμαι**

δικαιότερον: να γράψετε μία αντώνυμη λέξη της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.-----**ἀδικώτερον**

γιγνώσκω: να γράψετε ένα συνώνυμο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.----- **οἶδα**

ἀποδείξειεν: να αναλύσετε τη σύνθετη λέξη στα συνθετικά της.-----**ἀπό + δείκνυμι**

3

ΘΕΜΑ 45ο-54ο

α) Να συνδέσετε κάθε λέξη του κειμένου (Α' στήλη) με την αντώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

Μονάδες 5

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. πολύ	α) ἐγγράφω
2. ῥάδιον	β) καλῶς
3. δικαιότερον	γ) χαλεπόν
4. ἐξαλείφω	δ) διαγράφω

5. κακῶς	ε) ὀλίγον
	στ) πλεῖον
	ζ) ἀδικώτερον

1-ε, 2-γ, 3-ζ, 4-α, 5-β

β) γνώστης, αποζημίωση, πάθος, χρήστης, παράβαση: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 5

γνώστης: γνῶναι

αποζημίωση: ζημιοῦσθαι

πάθος: πέπονθε

χρήστης: χρωμένους

παράβαση: ἀνάβηθι

4

ΘΕΜΑ 46ο-55ο

α) Να συνδέσετε τις λέξεις-εκφράσεις του κειμένου, στην Α' στήλη, με τη σημασία τους στη Β' στήλη (δύο στοιχεία στη Β' στήλη περισσεύουν).

Μονάδες 5

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. ἀποφέρομαι	α) οι κατάλογοι (των φυλάρχων)
2. σύνδικος	β) κακοποιούμαι
3. τὰ γράμματα	γ) αναζητώ
4. κακῶς πάσχω	δ) συνήγορος δημοσίου
5. ζημιούμαι	ε) δικαστής
	στ) τιμωρούμαι
	ζ) αναφέρομαι

1-ζ, 2-δ, 3-α, 4-β, 5-στ

β) παραδοθέντα, συνδίκους, έξαλειφθῆναι, φυλάρχων, ανάβηθι: Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.

Μονάδες 5

παραδοθέντα: παρά + δίδομαι

συνδίκους: σύν + δίκη

έξαλειφθῆναι: έκ + αλείφομαι

φυλάρχων: φυλή + ἄρχω

ανάβηθι: ανά + βαίνω

ΘΕΜΑ 47ο-56ο

α) ἀποδείξειεν, ἀνάβηθι, παραδοθέντα, καταβαλόντα, ζημιούσθαι: Να γράψετε ένα ομόρριζο ουσιαστικό, απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 5

ἀποδείξειεν: δείγμα (απόδειξη, σελιδοδείκτης, ενδεικτικός)

ἀνάβηθι: βαθμός (βατός, πρόβατο, βακτήριο)

παραδοθέντα: προδότης (ανέκδοτο, δωρητής, αντίδοτο)

καταβαλόντα: βόλος (πρόβλημα, αμφιβολία, εμβόλιο)

ζημιούσθαι: ζημιά (ζημιογόνος, αζημίωτος)

β) Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους του κειμένου ένα ομόρριζο ουσιαστικό, απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται:

Μονάδες 5

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
γνώναι	-η	γνώμη
ποιηκώς	-ής	ποιητής
ἤξιουν	-μα	αξίωμα
πέπονθε	-ος	πάθος
δοκιμάζεσθαι	-ία	δοκιμασία

ΘΕΜΑ 48ο

α) **πιστεύοιτε, έξαλειφθῆναι, ἔχοντας, βουλομένω, ὄρῳ**: Να γράψετε ένα ομόρριζο ουσιαστικό, απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 5

πιστεύοιτε: **εμπιστοσύνη (έμπιστος, πειστικός, καταπίστευμα)**

έξαλειφθῆναι: **αλοιφή (άλειμμα, επάλειψη, λιπαρός)**

ἔχοντας: **σχολαστικός (σχέδιο, ενοχή, μέτοχος)**

βουλομένω: **βούληση (βούλημα, βουλευτικός, αβούλητος)**

ὄρῳ: **όραμα (είδος, ιδέα, κάτοψη)**

β) **ἀποδείξειεν, παραδοθέντα, συνδίκους, καταβαλόντα, καταψεύσασθαι**: Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.

Μονάδες 5

ἀποδείξειεν: **ἀπό + δείκνυμι**

παραδοθέντα: **παρά + δίδομαι**

συνδίκους: **σύν + δίκη**

καταβαλόντα: **κατά + βάλλω**

καταψεύσασθαι: **κατά + ψεύδομαι**

6

ΘΕΜΑ 49ο-58ο

βουλή, πολίτης, γνώμη, στρατηγός, ἀπολογία: Να γράψετε για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου ένα ομόρριζο ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας.

Μονάδες 10

βουλή: **βουλεύω**

πολίτης: **πολιτεύω**

γνώμη: **γιγνώσκω**

στρατηγός: **στρατηγῶ**

ἀπολογία: **ἀπολογοῦμαι**

ΘΕΜΑ 50ο

α) Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους του κειμένου ένα ομόρριζο ουσιαστικό, απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται:

Μονάδες 5

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
ἔχοντας	-ις	ἔξις
χρωμένους	-της	χρήστης
ἡγείσθε	-μών	ἡγεμών
καταψεύσασθαι	-ος	ψεῦδος
μαρτύρησον	-ία	μαρτυρία

β) παράδειγμα, ανήφορος, καταστατικό, πρόβλημα, διηνεκής: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 5

7

παράδειγμα: ἀποδείξειαν
ανήφορος: ἀπενεχθέντα
καταστατικό: καταστάσεις
πρόβλημα: καταβαλόντα
διηνεκής: ἀπενεχθῆναι

ΘΕΜΑ 57ο

α) πιστεύοιτε, ἐξαλειφθῆναι, ἔχοντας, βουλομένω, ὄρῳ: Να γράψετε ένα ομόρριζο ουσιαστικό, απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 5

πιστεύοιτε: εμπιστοσύνη (έμπιστος, πειστικός, καταπίστευμα)

έξαλειφθῆναι: αλοιφή (άλειμμα, επάλειψη, λιπαρός)

ἔχοντας: σχολαστικός (σχέδιο, ενοχή, μέτοχος)

βουλομένω: βούληση (βούλημα, βουλευτικός, αβούλητος)

ὄραω: ὄραμα (εἶδος, ιδέα, κάτοψη)

β) ἀποδείξειεν, ἀπενεχθέντα, παραδοθέντα, καταβαλόντα,

συνδίκους: Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου

στα συνθετικά τους.

Μονάδες 5

ἀποδείξειεν: ἀπό + δείκνυμι

ἀπενεχθέντα: ἀπό + φέρομαι

παραδοθέντα: παρά + δίδομαι

καταβαλόντα: κατά + βάλλω

συνδίκους: σύν + δίκη

8

ΘΕΜΑ 59ο

α) Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους του κειμένου ένα ομόρριζο ουσιαστικό, απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται:

Μονάδες 5

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
ἔχοντας	-ις	ἔξις
χρωμένους	-της	χρήστης
ἡγεῖσθε	-μών	ἡγεμών
καταψεύσασθαι	-ος	ψεῦδος
μαρτύρησον	-ία	μαρτυρία

β) παράδειγμα, ανήφορος, καταστατικό, πρόβλημα, αναβάτης : Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 5

παράδειγμα: αποδείξιαν

ανήφορος: απενεχθέντα

καταστατικό: καταστάσεις

πρόβλημα: καταβαλόντα

αναβάτης: ανάβηθι

ΘΕΜΑ 60ο

α) Να συνδέσετε κάθε λέξη του κειμένου (Α' στήλη) με τη συνώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισεύουν):

Μονάδες 5

9

A' ΣΤΗΛΗ	B' ΣΤΗΛΗ
1. γιγνώσκω	α) βλάπτομαι
2. όρῶ	β) θέλω
3. ήγοῦμαι	γ) επίσταμαι
4. βούλομαι	δ) άγνοῶ
5. ζημιούμαι	ε) ὠφελῶ
	στ) οἶομαι
	ζ) βλέπω

1-γ, 2-ζ, 3-στ, 4-β, 5-α

β) σχήμα, εμπιστοσύνη, αδόκιμος, κατάχρηση, ατολμία: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

Μονάδες 5

σχήμα: ἔχοντας
εμπιστοσύνη: πιστεύοιτε
αδόκιμος: δοκιμάζεσθαι
κατάχρηση: χρωμένους
ατολμία: ἐτόλμησαν

Επιμέλεια:
Καρβελά Διονυσία

askisopolis